

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

SAŽETAK PRESUDE

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

ŽALBENO VIJEĆE

Haag, 4. decembar 2012.

Sažetak presude Žalbenog vijeća u postupku Milana i Sredoja Lukića

U nastavku je sažetak presude koju je danas pročitao sudija Güney.

Događaji koji su osnov za ovaj žalbeni postupak odigrali su se na području Višegrada, u Bosni i Hercegovini, u razdoblju od 1992. do 1993. godine. Tokom 1992. godine, Milan Lukić je živio u Višegradu, a njegov rođak Sredoje Lukić u istom je gradu bio policajac.

U presudi izrečenoj 20. jula 2009., Pretresno vijeće je Milana Lukića proglasilo krivim za počinjenje progona, ubistva, istrebljenja i drugih nehumanih djela kao zločina protiv čovječnosti, i za ubistvo i okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja. Lukiću je utvrđena krivica za šest zasebnih incidenata, i to kako slijedi: u vezi s incidentom na obali Drine, Milan Lukić je proglašen krivim za otvaranje vatre na sedam muslimanskih civila, pri čemu je pet ubijeno; u vezi s incidentom u fabrici *Varda*, Milan Lukić je osuđen za pogubljenje sedam muslimanskih civila; u vezi s incidentom u Pionirskoj ulici, utvrđeno je da je kriv za zatvaranje najmanje 66 muslimanskih civila u kući Adema Omeragića u Pionirskoj ulici i za paljenje kuće, pri čemu je ubijeno 59 osoba; u vezi s incidentom u Bikavcu, Milanu Lukiću je utvrđena krivična odgovornost za zatvaranje oko 60 muslimanskih civila u jednu kuću u Bikavcu, koju je potom zapalio, pri čemu je ubijeno najmanje 60 ljudi, a jedina preživjela osoba je teško ozlijeđena; proglašen je krivim i za to što je iz vatrenog oružja lišio života Hajru Korić, bosansku Muslimanku, civila, kao i za redovito premlaćivanje zatočenika u logoru u Uzamnici u razdoblju od juna 1992. do početka 1993. godine. Milanu Lukiću je izrečena doživotna kazna zatvora.

Pretresno vijeće je osudilo Sredoja Lukića za pomaganje i podržavanje zločina počinjenih prilikom incidenta u Pionirskoj ulici, s izuzetkom istrebljenja, i za premlaćivanje zatočenika u logoru u Uzamnici. Sredoju Lukiću je izrečena zatvorska kazna u trajanju od 30 godina.

Milan Lukić je iznio osam žalbenih osnova i zatražio poništenje svih osuđujućih presuda, odnosno, alternativno, smanjenje kazne.

Internet adresa: <http://www.icty.org>

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. The Netherlands

Tel.: +31-70-512-5343; 512-5356 Fax: +31-70-512-5355

Sredoje Lukić je predočio 15 žalbenih osnova i zatražio poništenje svih osuđujućih presuda, odnosno, alternativno, smanjenje kazne.

Tužilac je iznio dva žalbena osnova u vezi s osudama izrečenim Sredoju Lukiću i zatražio da njegova kazna bude povećana.

Žalbeno vijeće je 14. i 15. septembra 2011. saslušalo usmenu argumentaciju strana u postupku.

Započecu sa žalbama Milana Lukića, nakon čega ću se osvrnuti na žalbe Sredoja Lukića i potom one koje je iznio tužilac.

Što se tiče sedmog žalbenog osnova Milana Lukića u vezi s tvrdnjama o kršenju prava na pravično suđenje, Žalbeno vijeće konstatuje da Milan Lukić nije uspio pokazati da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je zaključilo da je on imao na raspolaganju odgovarajuće vrijeme i sredstva za pripremu svoje odbrane prije početka suđenja, te da je na nepravilan način ograničilo njegovu odbranu. Žalbeno vijeće, međutim, konstatuje da Pretresno vijeće nije ispravno ocijenilo eventualni uticaj činjenice da su neki od tužiteljevih svjedoka imali kontakte s udruženjem *Žena - žrtva rata* na kredibilitet svjedoka, te stoga konstatuje da Vijeće s tim u vezi nije iznijelo obrazloženo mišljenje. Žalbeno vijeće je uzelo u obzir svaki eventualni uticaj kontakata koje su svjedoci imali s Udruženjem dok se bavilo drugim razlozima zbog kojih se ti svjedoci osporavaju.

U vezi s prvim i drugim žalbenim osnovom, Žalbeno vijeće odbacuje osporavanje koje je Milan Lukić iznio povodom konstatacije Pretresnog vijeća da se njegov navodni alibi u odnosu na incidente na obali Drine i u fabrici *Varda* razumno ne može prihvatiti kao istinit.

Osim toga, Žalbeno vijeće smatra da Pretresno vijeće nije pogriješilo *per se* kada je dopustilo da se u sudnici obavljaju identifikacije. Žalbeno vijeće, međutim, podsjeća da takvim dokazima treba pridati malu ili nikakvu težinu.

Što se tiče identifikacije Milana Lukića u incidentima na obali Drine i u fabrici *Varda*, Žalbeno vijeće primjećuje da se Pretresno vijeće prvenstveno oslonilo na to da su svjedoci od ranije poznavali Milana Lukića i da su nedosljednosti u njihovim svjedočenjima bez velikog značaja. U vezi s konstatacijom koju je iznijelo Pretresno vijeće u odnosu na žrtve, a koju Milan Lukić osporava, Žalbeno vijeće smatra da Milan Lukić nije uspio

pokazati da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je konstatovalo da je jedini razumni zaključak da su žrtve bile mrtve. Što se tiče osuda izrečenih Lukiću za počinjenje ubistva pet osoba na obali Drine, Žalbeno vijeće smatra da je uslijed svojeg fizičkog učestvovanja u radnjama počinjenja tih ubistava Milan Lukić za njih krivično odgovoran. Osude izrečene Milanu Lukiću se potvrđuju.

U vezi s petim žalbenim osnovom Milana Lukića, Žalbeno vijeće konstatuje da su eventualne nedosljednosti u identifikacijama bile od manjeg značaja i da Pretresno vijeće nije pogriješilo kada je Milana Lukića identifikovalo kao počinioca ubistva Hajre Korić. Ovaj žalbeni osnov se odbija.

Što se tiče trećeg žalbenog osnova Milana Lukića u vezi s incidentom u Pionirskoj ulici, Žalbeno vijeće konstatuje da je Pretresno vijeće ispravno utvrdilo da se alibi razumno ne može prihvatiti kao istinit, da su Milana Lukića svjedoci identifikovali tokom incidenta, te da je on inicirao požar u Omeragićevoj kući. Žalbeno vijeće, međutim, konstatuje da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je zaključilo da je u požaru poginulo 59 osoba i konstatuje da su zapravo ubijene 53 osobe.

U vezi sa četvrtim žalbenim osnovom u žalbenom podnesku Milana Lukića, Žalbeno vijeće smatra da Pretresno vijeće nije pogriješilo zaključivši da je tokom incidenta u Bikavcu došlo do požara, da je Milan Lukić tokom tog incidenta identifikovan i da je u požaru poginulo najmanje 60 žrtava. Njegov se žalbeni osnov u potpunosti odbacuje.

Što se tiče zločina istrebljenja, Žalbeno vijeće se uvjerilo da Pretresno vijeće nije pogriješilo kada je zaključilo da ubijanje u incidentu u Pionirskoj ulici i ubijanje najmanje 60 žrtava u incidentu u Bikavcu ispunjavaju uslov masovnosti za djelo istrebljenja. Činjenica da je Žalbeno vijeće unekoliko smanjilo broj žrtava ne utiče na taj zaključak. Osim toga, Žalbeno vijeće zaključuje, uz suprotno mišljenje sudije Morrisona, da Pretresno vijeće nije pogriješilo kada je uzelo u obzir tip žrtava i gustoću stanovništva na području s kojeg žrtve potiču dok je ocjenjivalo uslov masovnosti. Shodno tome, Žalbeno vijeće potvrđuje osuđujuće presude Milanu Lukiću da je tokom incidenta u Pionirskoj ulici i u Bikavcu počinio istrebljenje kao zločin protiv čovječnosti.

U svojem šestom žalbenom osnovu Milan Lukić ukazuje na to da je Pretresno vijeće pogriješilo ocjenjujući njegov djelomični alibi u odnosu na krivična djela počinjena u logoru u Uzamnici i tvrdi da je od aprila 1993. do pred kraj 1994. godine bio u zatvoru u Srbiji. No, iako iz dokumentacije u vezi s alibijem slijedi da je Milan Lukić u tom razdoblju bio u zatvoru u Srbiji, ti dokumenti ne dovode u pitanje njegovu osudu budući da se

razdoblje na koje se odnose ne preklapa s osudama za prelaćivanje zatočenika u logoru u Uzamnici u vremenu od juna 1992. do početka 1993. godine. Žalbeno vijeće stoga potvrđuje osudu izrečenu Milanu Lukiću u vezi s događajima koji su se odigrali u logoru u Uzamnici, odnosno za druga nehumana djela i progone kao zločine protiv čovječnosti i za okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja.

I na kraju, Žalbeno vijeće odbacuje argumentaciju Milana Lukića u vezi s odmjeravanjem kazne.

Osvrnuću se sada na žalbe Sredoja Lukića i tužioca.

Pretno vijeće je Sredoja Lukića proglasilo krivim u vezi s krivičnim djelima počinjenim u logoru u Uzamnici i tokom incidenta u Pionirskoj ulici. Što se tiče incidenta u Pionirskoj ulici, Vijeće je konkretno utvrdilo da je 14. juna 1992., ili približno tog datuma, Sredoje Lukić bio u grupi naoružanih muškaraca u kući Jusufa Memića, u kojoj je najmanje 66 civila iz sela Koritnik bilo držano, opljačkano pod prijetnjom oružjem i podvrgnuto drugim krivičnim radnjama. Sredoje Lukić se kasnije vratio s grupom naoružanih muškaraca i premjestio civile iz Memićeve u obližnju Omeragićevu kuću, koju je potom zapalio Milan Lukić i tako pobio veliku većinu ljudi zatočenih u toj kući. Utvrđeno je da je Sredoje Lukić bio naoružan te da je bio prisutan i u Memićevoj kući i prilikom premještanja žrtava. Pretno vijeće proglasilo je Sredoja Lukića krivim za pomaganje i podržavanje progona i za druga nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti, te za okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja. Većina u vijeću ga je uz to proglasila krivim za ubistvo, i to kao zločin protiv čovječnosti i kao kršenje zakona i običaja ratovanja.

U svojim žalbenim osnovama jedan do šest Sredoje Lukić osporava ocjenu Pretnog vijeća u vezi sa svjedocima koji su posvjedočili da je on bio prisutan i u Memićevoj kući i tokom premještanja žrtava u Omeragićevu kuću. Što se tiče prisutnosti Sredoja Lukića u Memićevoj kući, Žalbeno vijeće, uz suprotno mišljenje sudije Morrisona, konstatuje da greška ne postoji i potvrđuje osude za pomaganje i podržavanje progona i za druga nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti, te za okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja.

Što se tiče Lukićevog prisustva tokom premještanja žrtava u Omeragićevu kuću, Žalbeno vijeće, uz suprotno mišljenje sudija Güneya i Morrisona, isto tako konstatuje da Pretno vijeće nije pogriješilo kada je zaključilo da je on bio prisutan i da je time što je bio naoružan i prisutan u Memićevoj kući i svojim učestvovanjem u premještanju žrtava

Sredoje Lukić, pruživši praktičnu pomoć, pomogao i podržao ubistva u Omeragićevoj kući. Iako je Pretresno vijeće pogriješilo kada je propustilo konstatovati da li su radnje Sredoja Lukića u znatnoj mjeri uticale na počinjenje krivičnih djela, Žalbeno vijeće smatra da ta greška ne obesnažuje Prvostepenu presudu.

U vezi s osmim žalbenim osnovom koji se odnosi na logor u Uzamnici, Sredoje Lukić tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo kad je zaključilo da su ga svjedoci identificirali u logoru.

Žalbeno vijeće smatra, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, da - s obzirom na zaključke Pretresnog vijeća i nedosljednosti u Kusturinom svjedočenju - razumni presuditelj o činjenicama nije mogao zasnovati osudu na tom iskazu bez potkrepljujućih dokaza. Žalbeno vijeće je isto tako zaključilo, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, da Pretresno vijeće nije iznijelo razloge iz kojih je prednost dalo prethodnim izjavama svjedoka Nurka Derviševića, a ne njegovom usmenom iskazu. Žalbeno vijeće stoga, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, konstatuje da je Pretresno vijeće pogriješilo zaključivši da je Sredoje Lukić u nekoliko navrata premlatio zatočenike u logoru u Uzamnici.

Žalbeno vijeće konstatuje da je Sredoje Lukić u jednoj situaciji tukao Nurka Derviševića. U vezi s tim incidentom, Žalbeno vijeće konstatuje, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, da nijedan razumni presuditelj o činjenicama nije mogao zaključiti da je to batinanje prouzrokovalo teške fizičke i mentalne povrede i da je Sredoje Lukić time pomogao i podržao progone i nehumana djela kao zločin protiv čovječnosti i okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja. Žalbeno vijeće, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, stoga poništava sve osude izrečene Sredoju Lukiću u vezi s logorom u Uzamnici.

Shodno tome, Žalbeno vijeće, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, smatra da je bespredmetan tužiočev drugi žalbeni osnov, u kojem tužilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo zato što Sredoja Lukića nije osudilo za počinjenje progona u logoru u Uzamnici.

Što se pak tužiočevog prvog žalbenog osnova tiče, Pretresno vijeće je konstatovalo da u Vijeću ne postoji većina koja bi omogućila da se Sredoju Lukiću izrekne osuda za pomaganje i podržavanje istrebljenja u Pionirskoj ulici. Žalbeno vijeće napominje da u pravilu 87(A) Pravilnika stoji da se većina sudija Pretresnog vijeća mora uvjeriti da je krivica optuženog dokazana van razumne sumnje. Budući da se ni sudija Van den Wyngaert

nuti sudija Robinson nisu uvjerali da bi Sredoja Lukića trebalo osuditi za to djelo, tužilac nije uspio dokazati da je Pretresno vijeće pogriješilo.

I konačno, Žalbeno vijeće odbacuje argumentaciju Sredoja Lukića u vezi s odmjeraivanjem kazne.

Pročitacu sada dispozitiv Drugostepene presude. Molim g. Milana Lukića i g. Sredoja Lukića da ustanu.

Iz gore navedenih razloga, **ŽALBENO VIJEĆE,**

NA OSNOVU člana 25 Statuta i pravila 117 i 118 Pravilnika;

IMAJUĆI U VIDU pisane podneske strana u postupku i argumentaciju koju su strane iznijele na žalbenom pretresu 14. i 15. septembra 2011.;

ZASJEDAJUĆI na javnoj sjednici;

PRIHVATA, djelimično, podosnov Milana Lukića 7(D) i 3(A) i **ZAMJENJUJE** konstataciju Pretresnog vijeća da je u incidentu u Pionirskoj ulici preminulo 59 žrtava konstatacijom da su preminule 53 žrtve;

ODBIJA ostatak žalbe Milana Lukića;

ODBIJA, uz suprotno mišljenje sudije Morrisona, prvi žalbeni osnov Sredoja Lukića;

ODBIJA, uz suprotno mišljenje sudija Güneya i Morrisona, drugi žalbeni osnov Sredoja Lukića;

ODBIJA, uz suprotno mišljenje sudije Morrisona, peti, šesti, jedanaesti i dvanaesti žalbeni osnov Sredoja Lukića u onoj mjeri u kojoj se ti osnovi odnose na osuđujuće presude za pomaganje i podržavanje krivičnih djela okrutnog postupanja kao kršenje zakona i običaja ratovanja, te za progone i druga nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti, pri čemu su sva krivična djela počinjena u Memićevoj kući;

ODBIJA, uz suprotno mišljenje sudija Güneya i Morrisona, treći, četvrti, peti, šesti, jedanaesti i dvanaesti žalbeni osnov Sredoja Lukića u onoj mjeri u kojoj se ti osnovi odnose na osuđujuće presude za pomaganje i podržavanje krivičnih djela ubistva i

okrutnog postupanja kao kršenje zakona i običaja ratovanja, te za ubistvo, progone i druga nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti, pri čemu su sva krivična djela počinjena u Omeragićevoj kući;

PRIHVATA, djelimično, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, osmi žalbeni osnov Sredoja Lukića i **PONIŠTAVA**, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, osudu za prelaćivanja Kusture, Derviševića i drugih zatočenika;

PRIHVATA, djelimično, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, deveti žalbeni osnov Sredoja Lukića i **PONIŠTAVA**, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, osude za pomaganje i podržavanje krivičnih djela okrutnog postupanja kao kršenja zakona i običaja ratovanja, te za progone i druga nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti, a sve u vezi s prelaćivanjima u logoru u Uzamnici; i **PROGLAŠAVA BESPREDMETNIM**, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, ostatak devetog žalbenog osnova i deseti žalbeni osnov, kao i jedanaesti i dvanaesti žalbeni osnov, u onoj mjeri u kojoj se ti osnovi odnose na prelaćivanja u logoru u Uzamnici;

ODBIJA žalbu Sredoja Lukića u svakom drugom pogledu;

ODBIJA prvi žalbeni osnov tužioca i **PROGLAŠAVA BESPREDMETNIM** tužiočev drugi žalbeni osnov;

POTVRĐUJE kaznu doživotnog zatvora izrečenu Milanu Lukiću, uz pravo, na osnovu pravila 101(C) Pravilnika, da mu se u kaznu uračuna vrijeme koje je proveo u pritvoru;

SMANJUJE, uz suprotno mišljenje sudija Pocara i Liua, kaznu izrečenu Sredoju Lukiću u trajanju od trideset godina zatvora u kaznu od 27 godina zatvora, uz pravo, na osnovu pravila 101(C) Pravilnika, da mu se u kaznu uračuna vrijeme koje je proveo u pritvoru;

NALAŽE, u skladu s pravilima 103(C) i 107 Pravilnika, da Milan Lukić i Sredoje Lukić ostanu u pritvoru Međunarodnog suda dok se ne dovrše pripreme za njihovo prebacivanje u zemlju u kojoj će izdržavati kazne.

Sudija Güney prilaže izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje.

Sudija Agius prilaže izdvojeno mišljenje.

Sudije Pocar i Liu prilažu zajedničko suprotno mišljenje.

Sudija Morrison prilaže izdvojeno i suprotno mišljenje.

****